

meen is de bestaande toestand niet bevorderlijk. Ook de voor die ontwikkeling noodige goede verstandhouding met de vakgenooten in de particuliere praktijk, schijnt er niet op voor uit te gaan.

Als men de periodieken van den laatsten tijd, gewijd aan de belangen der gemeenten, aangaande dit onderwerp raadpleegt, dan gevoelt men eerder een streven van de bij de gemeenten met de controle en daarmee verband houdende werkzaamheden belaste personen, om zich van de vakgenooten in de particuliere praktijk af te zonderen, dan zich met hen aan te sluiten.

Het gevaar, dat die personen zoodoende, gaandeweg een afzonderlijke kaste gaan vormen is niet denkbeeldig.

LEONARD JACOBS

DE BEPALINGEN DER NIEUWE WAARBORGWET OMTRENT BOEKHOUDING DOOR SCHATPLICHTIGEN

De lezers van dit blad zullen in het algemeen niet zoo gemakkelijk in aanraking komen met de waarborgwetgeving. Wanneer dus nieuwe bepalingen dier wetgeving hun studievak, het boekhouden, raken, dan mag het van actueel belang heeten hierop bijzonder hun aandacht te vestigen. Dit te doen, beoogt het onderwerpelijke artikel.

Ingevolge de wet van 20 Juni 1924 (Staatsblad No. 305) tot nadere wijziging der wet van 18 September 1852 (Staatsblad No. 178) omtrent den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken, in werking getreden met ingang van den 1en September 1924, worden nu de artikelen 37 en 38 van laatstgenoemde wet als volgt gelezen.

Art. 37.

„De schatplichtigen moeten, op verbeurte eener boete van tweehonderd gulden, voorzien zijn van een van wege het bestuur der gemeente, binnen welke zij hun bedrijf uitoefenen, genummerd en gewaarmerkt register, waarin op straffe eener boete van vijftig gulden voor elk verzuim, dagelijksche en doorlopende aantekening moet gehouden worden, zoowel van de werken, welke door hen worden aangekocht of op eenige andere wijze verkregen, als van die, welke hun tot herstelling of met eenig ander oogmerk worden toevertrouwd.

De vorm dier registers wordt door den Minister van Financiën bepaald en ter kennis van de belanghebbenden gebracht. Hij kan daarbij, zoo noodig onder de door hem te stellen voorwaarden, verwijzing toelaten naar de ingeolge art. 6 van het Wetboek van Koophandel gehouden aantekeningen.

Werken die zich slechts tijdelijk in handen der schatplichtigen bevinden, zijn aan de bovenvermelde inschrijving alleen dan onderworpen, wanneer zij van geene der wettelijke Nederlandse stempelmerken voorzien zijn.

De schatplichtigen, voor wie werken uit het buitenland zijn ingevoerd, zijn, op verbeurte van eene boete van vijftig gulden voor elk verzuim, gehouden de bewijzen van betaalde invoerrechten gedurende zes jaren te bewaren.”

Art. 38.

„De schatplichtigen zijn gehouden op eerste aanvraag inzage te verlenen van hun register zoo dikwerf dit gevorderd wordt door de ambtenaren van den Waarborg of door hen, die in het algemeen belast zijn met het opsporen van strafbare feiten.

De boekhouding van de schatplichtigen is onderworpen aan het onderzoek van door den Minister van Financiën aan te wijzen boekhoudkundigen. Bij het onderzoek moet de schatplichtige den boekhoudkundige op eerste aanvraag inzage verlenen, zoowel van het register, als van alle boeken, bescheiden en geschriften, bedoeld in art. 6, derde lid, van het Wetboek van Koophandel en in het laatste lid van art. 37 dezer wet, terwijl hij voorts gehouden is dezen naar zijn vermogen alle gevraagde inlichtingen te verstrekken.

Het niet of niet volledig voldoen aan eene der verplichtingen

van dit artikel wordt gestraft met eene boete van vijfhonderd gulden.”

Met de hierboven letterlijk weergegeven bepalingen is beoogd eene doeltreffende controle op de schatplichtigen door middel hunner boekhouding te verzekeren. De praktijk der jongste jaren had ruimschoots aangetoond hoe noodig die controle was en welk eene fundamenteele betekenis de boekhouding daarvoor had. Noodig niet enkel voor een doeltreffende handhaving der waarborgwet, maar ook voor het opsporen van het delict van valsheid in merken (art. 217 van het Wetboek van strafrecht). Ten behoeve van die opsporing moet de boekhouding van den betrokkene over de herkomst der werken de gegevens verschaffen, die tot ontdekking zullen kunnen leiden van den dader. Daartoe moet eenerzijds die boekhouding zoodanig zijn, dat zij een volledig inzicht verschaft in de handelsbetrekkingen van den schatplichtige en de beweging der gouden en zilveren werken door zijn bedrijf, anderzijds de Overheid zijn toegerust met de middelen om ten deze een deskundige controle te kunnen uitoefenen.

Art. 37, dat de vorm der registers aan de Ministers van Financiën overlaat, dat straft met *f* 200 boete het niet voorzien zijn van register en met *f* 50 boete verzuim van inschrijving, kan doelmatige inrichting en nauwgezette bijhouding der registers verzekeren. De toegelaten verwijzing in den tweeden zin van het tweede lid van dit artikel naar de ingeolge art. 6 W. v. K. gehouden aantekeningen, dient om dubbel werk der schatplichtigen te voorkomen, geeft dus vereenvoudiging. Nevens eene volledige boekhouding ingeolge de artikelen 6 en volgende van dat wetboek, zooals deze krachtens de wet van 5 Mei 1922 (Staatsblad No. 246) luiden, zal het Waarborgregister, dat overigens ter vergemakkelijking van de controle daarnaast zijne waarde zal behouden, niet uitvoerig behoeven te zijn. Doordat de M. v. F. bij het toestaan van verwijzing naar de koopmansboeken voorwaarden zal kunnen stellen, zal hij kunnen bereiken dat de boekhouding in elk geval de gegevens bevat voor de controle op de naleving der waarborgwetgeving noodig.

Uit hetgeen wij over het register der waarborgplichtigen hebben geschreven, trekke men niet de onjuiste conclusie, dat het hier een novum zou gelden. Reeds in de fundamentele Waarborgwet van 18 September 1852, Staatsblad No. 178, kwamen de artikelen 37 en 38 voor en behoudens verdubbeling der boeten hebben die artikelen ongewijzigd gegolden tot de wijzigingswet van 20 Juni 1924.

Blijkens de daaromtrent in 1852 gewisselde stukken zag men destijds in het register een tweeledig doel n.l. den waarborgambtenaren tot middel van toezicht strekken, den politieambtenaren tot het opsporen van diefstallen en daarmee in verband staande misdrijven; te dezer plaatse zij in het midden gelaten of het inderdaad doeltreffend is. Ook destijds reeds werd de vorm, waarvoor ik liever zou willen lezen de inrichting, van het register bij Ministeriële resolutie vastgesteld. En nu lijkt het mij een bezwaar, dat die oude inrichting onwillekeurig en uiteraard haar invloed zal blijven uitoefenen; dat het waarborgregister, een belangrijk stuk van de boekhouding der schatplichtigen, vastgesteld door den Minister van Financiën buiten voorlichting van hen die in de techniek der boekhouding doorkneed zijn, geen waarborg zal opleveren op de hoogte te staan van de moderne eischen eener richtige administratie. Men vergeet toch in dit verband niet, dat de wetswijziging van 20 Juni 1924 op zich zelf geen aanleiding behoeft te geven om de inrichting van het waarborgregister nader te regelen, waar in dit opzicht art. 37 (nieuw) met art. 37 (oud) parallel blijft lopen. Enkel wanneer in plaats van het volledig invullen van het register verwijzing wordt toegelaten naar de boekhouding, is het weer de Minister (d.w.z. in eerste instantie een ambtenaar, de Inspecteur van den Waarborg, van zijn Departement) die de eischen vaststelt, waaraan dan die boekhouding moet

voldoen. Noode missen we echter ook hier de bepaling, dat de Minister in deze heeft te rade te gaan met boekhoudkundigen, als o.i. ten onrechte eerst bij art. 38 op het tapijt komen.

Art. 38, dat wel voor zichzelf spreekt en weinig toelichting behoeft, heeft zijne tegenwoordige redactie te danken aan de overweging, dat bij de door art. 37 beoogde controle vaak behoefte zal bestaan aan een deskundig onderzoek. Niet alleen zullen bij eenigszins ingewikkelde bedrijven de gezochte gegevens niet altijd voor de hand liggen, maar ook zal men moeten denken aan de mogelijkheid, dat men opzettelijk boekingen zóó inricht, dat zij den waren toestand bemaantelen.

Dezerzijds wordt met voldoening geconstateerd, dat ook boete bedreigd is op het niet of niet volledig nakomen van genoemd artikel 38.

Het behoeft wel geen afzonderlijke vermelding, dat de aan te wijzen boekhoudkundigen zullen gerecriteerd worden uit de *Accountants* en *Adjunct-accountants*, waarover de M. v. F. beschikt.

B. v. d. BERG

INGEZONDEN STUKKEN

NAAR AANLEIDING VAN EEN VOORBERICHT

Geachte Redactie,

Het artikeltje in het Septembernummer van Uw blad, waarin mijn naam genoemd wordt, is, als ik het goed begrijp, een uitnodiging aan mijn adres, om een door mij begane — ik wil mij euphemistisch uitdrukken — onjuistheid weer goed te maken. Ik ben gaarne bereid het boetekleed aan te trekken, als het niet ontsiert. Maar heusch, dit boetekleed past mij niet: het maakt me nog leelijker, dan ik al ben. Wel degelijk had ik goede gronden, om te meenen, dat mijn stuk niet in *Accountancy* geplaatst zou worden. Verdere mededeelingen daaromtrent zouden echter hoogst ongepast zijn: alleen wil ik gaarne verklaren, dat de „goede gronden” en Prof. *Limperg* niets met elkaar uitstaande hebben: heb ik dan het tegendeel beweed?

Aangenomen, dat Prof. *Limperg* met deze verklaring tevreden is en ik moet dit wel aannemen, omdat het voor hem ging om zijn z.g.n. weigering van plaatsing, — is echter het incident *geenszins gesloten*. In mijn voorbericht ben ik in mijn verontwaardiging te ver gegaan, laat ik het kind bij den waren naam noemen, heb ik Prof. *Polak* gekleineerd op een wijze, die aan belediging doet denken. Maar, waarde redactie, ik ben niet de eerste, die beledigde. Ik ben hierin op voortreffelijke wijze voorafgegaan door Prof. *Polak*. En van een erkenning van dien kant heb ik nooit iets vernomen.

Wat ik hier verder schrijf, zal U weinig interesseeren, maar ik heb het noodig, om wat daarna volgt, te verklaren.

Toen ik een kleine 30 jaar terug, voor de acte M.O. Bockhouden studeerde, stuitte ik herhaaldelijk op kennisleemten, die vooral economie en recht betroffen. Daarom vatte ik het plan op, mij bovenal in die vakken te bekwaamen. Ik koos den langen weg Staatsexamen A, candidaats- en doctoraal examen, promotie. Onder de moeilijkste omstandigheden, die men zich maar denken kan, behaalde ik na een struikeling de acte K XII en binnen den gewonen tijd de diploma's der overige examens. Voor het doctoraal Staatswetenschappen had ik als eant selectum de waarde- en prijsleer opgegeven. Daarna heb ik mij bijna onafgebroken ongeveer 2 1/2 jaar, het kan nog wel iets langer zijn, meestal onder zeer goede leiding, in de verschillende onderdeelen van het privaats- en strafrecht bekwaamd. Behalve in de oorlogswinstjaren heb ik de studie steeds bijgehouden en mijn studie met de nieuwere litteratuur uitgebreid.

En daar komt Prof. *Polak*, die de korte broek nog droeg — ik bedoel heusch geen belediging —, toen ik promoveerde, mij van *misvattingen* beschuldigen, en van een zich begeven op vreemd terrein. Werkelijk, geachte redactie, en ik hoop, dat U

mij om de volgende bewering niet verwaand zult noemen, — durf ik met de meeste gerustheid zeggen, dat mijn economische studiën niet minder omvangrijk geweest zijn dan die van Prof. *Polak*. Dat ik voor de mathematische school, waaraan, naar ik geloof, een kort leven beschoren is, weinig voel en mij liever bezig houd met *Wagner*, *Spann*, *Oppenheimer*, mag geen aanleiding zijn, om in een critiek van *misvattingen* te spreken. Gesteld eens, dat de mooie critiek van Prof. *Bordewijk* op *Kuyper ontsiert* werd door een woord, als misvatting. Denkt U niet, dat *Kuyper* voortaan Prof. *Bordewijk* den nek zou hebben toegekeerd? Is de critiek objectief, als men zulke uitdrukkingen bezigt tegen iemand, die ook vele studie jaren in hetzelfde vak achter den rug heeft? Ik acht dit woord in hooge mate ongepast en krenkend. Het beteekent in verband met het overige van *Polak's* critiek: „Man, praat toch niet over dingen, waarvan je geen verstand hebt: *Schumpeter* is groot en *Polak* is zijn profeet.”

En het meest krenkende was nog, dat *Polak* mij die misvattingen in de schoenen schoof, terwijl ik opzettelijk slechts de begrippen en beginselen van de Nederlandsche leerboeken (*Feenstra*, *Eigenman*, *Cohen*, *Raaymakers*, *Spaander*) naar voren bracht. Ik wilde zoo eenvoudig mogelijk zijn en was mischien te eenvoudig.

Dan is er nog iets, waarover ik mij in de critiek van P. ergerd heb. Dat is de veroordeeling van het boek als *conglomerat*, waarmede hij den volke kond wil doen, dat ik recht, boekhouden en wat niet al, als bedrijfshuishoudkunde beschouw. Prof. *Polak* wist of kon althans weten, dat het boek bestemd was om de candidaten door den doolhof van de H. W. O. te voeren naar den tempel der bedrijfshuishoudkunde. Dat het niet als handboek der bedrijfshuishoudkunde kon beschouwd worden, blijkt zonneklaar uit het voorbericht. Toch critiseert hij het als wetenschappelijk handboek. Geachte redactie, vaak sta ik in twijfel om het een of ander onderwerp al of niet tot de bedrijfshuishoudkunde te rekenen, maar ik hoop niet, dat U mij voor zoo onnoozel zult aanzien, dat ik vennootschaps-, auteurs-, oetrooirecht enz. tot de bedrijfshuishoudkunde reken.

De gewraakte woorden hebben mij diep gekrenkt en beledigd, evenals de toon van het geheele stuk. Dit was het niet het schrijven van een wetenschappelijk criticus, maar van iemand, die door het propageeren van eigen — zeer te bestrijden — meeningen een ander eenvoudig wilde afmaken.

Over critiek moet men zich niet hoos maken, maar men mag dan toch verwachten, dat de criticus den goeden toon bewaart, eerlijk is en niet beledigt. Dat kan niet anders dan kwaad bloed zetten.

Eerst wanneer Prof. *Polak* op zijn beurt erkent te ver te zijn gegaan, is het incident gesloten. Ik heb „goede gronden” om te meenen, dat Prof. *Polak* dit zal doen, zoodat ik hem weer gelijk voorheen als goed vriend de hand kan drukken.

Het zou in het belang van de ontwikkeling van dit nieuwe leervak — wetenschap, zoo ge wilt — zijn, als de tegenwoordige in de economie behoorlijk onderlegde beoefenaars, die deels buiten elk verband met de officiële geleerde wereld staan, zich vereenigden tot gezamenlijke beoefening. Ik geloof, dat de wetenschap hiermede heel wat meer gebaat zou zijn dan met beledigende critieken.

Hoogachtend,

HUYSMAN

De Redactie van dit Maandblad was zoo vriendelijk, mij in de gelegenheid te stellen, het bovenstaande stuk van Dr. *Huysman* van een naschrift te voorzien. Met gemengde gevoelens maak ik van die gelegenheid gebruik.

Ik doe dat gaarne voor zoover ik daardoor openlijk kan verklaren, dat ik met groot genoegen Dr. *Huysman* de vriendenhand zal reiken. Ik heb hem die na mijn recensie in *Accountancy* 1922 meermalen gereikt; toen hij haar aanvankelijk weigerde